

ARGUMENTAREA

oportunității de ratificare a Acordului de facilitare de credit dintre Republica Moldova și Agenția Franceză pentru Dezvoltare nr. CMD 1013 01 D în vederea implementării proiectului „Inițiativa pentru dezvoltarea infrastructurii publice durabile prin renovări de eficiență energetică (INSPIREE)”, semnat la Paris la 10 martie 2025

A. Descrierea contractului de împrumut de stat extern

1. Informații generale

La data de 06 octombrie 2023 Ministerul Energiei a prezentat în cadrul ședinței Comitetului Interministerial pentru Planificare Strategică o propunere nouă de proiect cu denumirea „Inițiativa pentru dezvoltarea infrastructurii publice durabile prin renovări de eficiență energetică (INSPIREE)” (în continuare – Proiect) cu privire la îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice din Republica Moldova. Prin urmare, propunerea de Proiect, este în conformitate cu Prioritatea nr. 2 a Guvernului Republicii Moldova – eficientizarea energetică a clădirilor din Planul Național „Construim Moldova Europeană” – 20 de Acțiuni Guvernamentale, și conform Programului de activitate al Guvernului „MOLDOVA prosperă, sigură, europeană”, unde eficiența energetică reprezintă un element central pentru asigurarea securității energetice și dezvoltării durabile.

Astfel, la data de 17 octombrie 2023 a fost semnat Memorandumul de Înțelegere dintre Ministerul Energiei, Ministerul Finanțelor, Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în Domeniul Energeticii (UCIPE), Agenția pentru Eficiență Energetică (reorganizată în Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă (CNED)), Agenția Franceză pentru Dezvoltare și Banca Germană Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) în vederea sprijinirii Republicii Moldova în consolidarea securității energetice și îmbunătățirii eficienței energetice a clădirilor publice. Acest Memorandum prevede contractarea unui împrumut concesional pe termen de 15 ani de la AFD în valoare de 30,00 mil. EUR și acordarea unui grant de către KfW în valoare de 38,70 mil. EUR.

Acordul de facilitare de credit încheiat cu Agenția Franceză pentru Dezvoltare constituie un contract bilateral, interstatual.

Acordul în cauză este constituit din 18 articole și 14 anexe, care conțin clauze privind condițiile financiare ale împrumutului, administrarea facilității, angajamentele care și le asumă părțile contractante etc.

2. Informații privind conținutul contractului

Scopul Acordului de facilitare de credit este de a finanța Proiectul care prevede implementarea măsurilor de eficiență energetică în 16 clădiri ale instituțiilor de învățământ superior și 14 clădiri ale spitalelor raionale.

Acordul de facilitare de credit vine să implementeze prevederile Memorandumului de Înțelegere semnat la 17 octombrie 2023, și anume îmbunătățirea securității energetice în Republica Moldova, creșterea eficienței energetice și rezilienței clădirilor publice, având un impact semnificativ asupra reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră.

Autoritatea responsabilă de implementare a Proiectului este UCIPE, care este în subordinea Ministerului Energiei.

Acordul de facilitare de credit va rămâne valabil până la stingerea tuturor sumelor restante.

Amendarea Acordului de facilitare de credit vizat se va face doar în cazul în care ambele părți au convenit în scris asupra acestuia și va fi amendat conform aceluiași proceduri ca și Acordul de facilitare de credit.

B. Analiza de impact

1. Aspectul politic, cultural și social: Acordul de facilitare de credit nu contravine politicii interne și externe promovate de Republica Moldova. Totodată, acesta va spori relațiile cu partenerii francezi, ceea ce este un beneficiu la nivel internațional. De asemenea, se estimează că 200 000 de cetățeni vor beneficia de un mediu confortabil și eficient ca rezultat al modernizării infrastructurii energetice.

2. Aspectul economic și de mediu: Acordul de facilitare de credit conține prevederi ce ar avea un impact pozitiv asupra economiei și mediu, contribuind la economisirea a 60% din energia consumată în clădirile vizate, diminuarea emisiilor de CO₂ cu 4.200 tone pe an.

3. Aspectul normativ: Acordul de facilitare de credit este compatibil cu instrumentele internaționale la care Republica Moldova este parte, precum și cu prevederile Constituției Republicii Moldova, Carta ONU și legislația Uniunii Europene.

Concomitent, în vederea asigurării implementării Acordului, Guvernul urmează să stabilească modul de aplicare a facilităților fiscale și vamale pentru realizarea Proiectului „*Inițiativa pentru dezvoltarea infrastructurii publice durabile prin renovări de eficiență energetică (INSPIREE)*”. Este de menționat că aplicarea facilităților fiscale și vamale pentru realizarea proiectului va oferi un sprijin suplimentar prin reducerea costurilor de realizare a proiectului investițional de importanță națională care va spori securitatea energetică în Republica Moldova.

4. Aspectul instituțional și organizatoric: În vederea realizării prevederilor prezentului Acord nu este necesară înființarea structurilor noi sau modificarea celor existente. Implementarea proiectului va fi asigurată de către UCIPE cu suportul tehnic al CNED-lui. Astfel, UCIPE urmează să angajeze 16 unități de personal.

5. Aspectul financiar: Acordul de facilitare de credit încheiat cu Agenția Franceză pentru Dezvoltare prevede contractarea unui împrumut în sumă de 30,00 mil. EUR. Maturitatea împrumutului este de 15 ani, perioada de grație fiind de 6 ani. Rambursarea împrumutului urmează a fi efectuată semi-anual în 18 tranșe egale. Rata dobânzii va fi selectată la momentul debursării. Comisionul de angajament constituie 0,5% calculat din suma nedebursată calculat începând cu data semnării Acordului. Comisionul unic constituie 0,5% calculat din suma totală a împrumutului și se va achita la maxim 30 de zile de la data intrării în efectivitate a Acordului de facilitare de credit.

Împrumutul urmează a fi debursat în maxim 20 de tranșe, suma minimă fiind de 300,00 mii EUR sau o sumă egală cu Facilitatea Disponibilă în cazul în care această sumă este mai mică de 300,00 mii EUR.

Cheltuielile de deservire a împrumutului dat urmează a fi efectuate din bugetul de stat.

Resursele financiare din împrumutul respectiv vor fi utilizate pentru finanțarea Proiectului menționat.

Suplimentar, Guvernul Republicii Federale a Germaniei prin intermediul Băncii Germane KfW va acorda un grant în valoare de 38,7 mil. EUR. Aportul Republicii Moldova va constitui 4,3 mil. EUR, dintre care: 3,0 mil. EUR constituie cheltuieli de management al Proiectului, iar 1,3 mil. EUR reprezintă cheltuieli neprevăzute. Anual se estimează cheltuieli de personal al UCIPE în mărime de 483,3 mii EUR, cheltuieli operaționale – 43,7 mii EUR și auditul financiar al conturilor speciale de Proiect – 30,0 mii EUR.

6. Aspectul temporar: Acordul de facilitare de credit urmează a fi ratificat de către Parlamentul Republicii Moldova. Acordul rămâne în vigoare și efect atâta timp cât orice sumă este restantă în temeiul prezentului Acord. Toate obligațiile menționate în Clauza 15.9 (Confidențialitate – Dezvăluirea informațiilor) rămân în vigoare pentru o perioadă de cinci ani de la ultima Dată de plată.

Rezultatele negocierilor

Negocierile asupra proiectului Acordului de facilitare de credit dintre Republica Moldova și Agenția Franceză pentru Dezvoltare nr. CMD 1013 01 D în vederea implementării proiectului „*Inițiativa pentru dezvoltarea infrastructurii publice durabile prin renovări de eficiență energetică (INSPIREE)*” au avut loc în format online pe data de 19 februarie 2025.

Negocierile s-au desfășurat în limba engleză, conducător al delegației de negociatori fiind doamna Carolina Novac, Secretară de stat, Ministerul Energiei. La procesul de negociere au participat membrii ai tuturor instituțiilor vizate, Cancelariei de Stat, Ministerului Finanțelor, Ministerului Energiei, Ministerului Educației și Cercetării, Ministerului Sănătății, Ministerul Mediului, IP Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în domeniul Energeticii, IP Centrul Național pentru Energie Durabilă.

În cadrul negocierilor au fost discutate aspectele esențiale ale contractului, precum și au fost efectuate careva modificări de ordin tehnic. Astfel, a fost precizat care este rolul Ministerului Energiei și Ministerului Finanțelor. Ce ține de Banca Națională, aceasta urmează a fi identificată drept Banca de Conturi. De asemenea, părțile au convenit semnarea Acordului doar în limba engleză. Rezultatul procesului de negociere corespunde cu mandatul și scopul negocierilor.

C. Analiza oportunității ratificării:

Acordul de facilitare de credit dintre Republica Moldova și Agenția Franceză pentru Dezvoltare nr. CMD 1013 01 D în vederea implementării proiectului „*Inițiativa pentru dezvoltarea infrastructurii publice durabile prin renovări de eficiență energetică (INSPIREE)*” a fost semnat la data de 10 martie 2025 la Paris.

Din partea Republicii Moldova, Acordul de facilitare de credit a fost semnat de către dl Dorin Junghietu, ministru al energiei, împuternicit în baza Hotărârii Guvernului nr. 110/2025, iar din partea partenerilor francezi Acordul de facilitare de credit a fost semnat de către dl Rémy Rioux, director executiv, Agenția Franceză pentru Dezvoltare, precum și Excelența Sa Dna Dominique Waag, ambasadoarea Republicii Franceze în Republica Moldova.

În conformitate cu prevederile pct. 18 al Acordului de facilitare de credit, partea moldovenească trebuie să îndeplinească toate procedurile interne necesare pentru intrarea în vigoare a acestuia, în special adoptarea legii de ratificarea a Acordului menționat.

Astfel, Acordul respectiv urmează a fi ratificat de către Parlamentul Republicii Moldova și va intra în vigoare la data la care Ministerul Justiției al Republicii Moldova va emite Opinia Legală.

Data scadentă a Acordului de facilitare de credit este la 15 martie 2040. Acordul rămâne în vigoare și efect atâta timp cât orice sumă va fi restantă în baza Acordului vizat.

MINISTRU

/semnat electronic/

Dorin JUNGHIETU